

73

Joan Oliver i un conte de titelles, protagonistes del Teatre Nacional

Bea Cabezas

OPINIO

11

La Immaculada Constitució

Pere Martí

13

Estepé respon

Fabià Estapé / Toni Canís

Gasteu, gasteu, que...

Miquel Ramon

15

Cortesia per al nou...

Hans Moller

16

La xona de la Madonna

Martí Domínguez

17

Declarar o actuar?

Josep Huguet

18

Plebiscit Chávez

Llibert Ferrí

19

Tambors de guerra

Miquel Payeras

Els falla també la Constitució

Ramon Barnils

Els espies de la fregadora

Xavier Vinader

71

Literatura informatitzada

Isabel-Clara Simó

82

El setge de Grozni

Joan Francesc Mira

Com a mínim, que calle

El govern espanyol, amb el seu president al capdavant, José Maria Aznar, està perdent a passes de gegant l'oportunitat de representar un paper important en la solució del conflicte basc. Més enllà del final de la treva d'ETA, i de les responsabilitats d'uns i altres sobre el fracàs momentani del procés de pau al País Basc, és trist constatar que a Madrid no aprenen la lliçó sobre la realitat de l'estat espanyol ni en casos tan crítics com aquest.

Les afirmacions de José María Aznar sobre el País Basc, comparant-lo amb Kosovo, no foren sorprenents, però sí gravíssimes. No sorprèn que Aznar, que ve d'on ve i és qui és, pense coses com aquesta i fins i tot pitjors. Però és molt greu que s'atrevesca a provocar públicament el Partit Nacionalista Basc (PNB), fins fa ben poc aliat seu, que en aquests moments té més que mai un paper difícil i clau en el govern del País Basc i en el procés de pau. Aznar oblida amb una frivolitat preocupant que ell també governa i que en situacions crítiques com la del País Basc no sempre és convenient dir en públic allò que es pensa.

En el supòsit que, realment, no pense que els nacionalistes bascos estan més a prop de Kosovo que de l'euro –que és el que va dir–, encara hi ha menys motius per a fer afirmacions d'aquest estil i provocar un conflicte de conseqüències incertes amb els seus antics aliats, precisament en aquest moment. Solament se'ns ocorren dues raons per a dir el que no pensa, totes dues inacceptables: la necessitat d'afirmar el propi missatge nacionalista espanyol, davant de les pròximes eleccions generals de la primavera,

o bé la necessitat de desmarcar-se del lamentable fracàs del procés de pau.

Així doncs, tant si Aznar pensa el que va dir –la hipòtesi més probable– com si no ho pensa, ha perdut l'oportunitat de callar i de conduir amb seny una difícil situació que pot espatllar els efectes dels catorze mesos ininterromputs sense morts que ha viscut el País Basc des que ETA va anunciar la treva.

Callar hauria estat possiblement la millor recepta perquè les ferides no empitjoraren. Hauria estat una prova de responsabilitat exercida des de la fermesa, i en canvi va optar per la pitjor de les solucions, omplir-se la boca de disbarats que no resolen res al País Basc –encara no se n'ha adonat?– i tessen innecessàriament la situació política a tot l'estat espanyol.

Aznar, enmig d'un debat tacat de sang com és el basc, no ha sabut estar-se de cometre una volta més l'error tradicional dels governs de Madrid: defensar que la pròpia interpretació de la Constitució espanyola (que fa vint anys va perdre el referèndum al País Basc) és la correcta, i que la democràcia consisteix a no canviar mai d'idea.

Està equivocat. La interpretació correcta és la que pot generar consens, la que garanteix la pau, la convivència i el respecte als drets de tots els ciutadans. I ara no hi ha consens sobre la interpretació de la Constitució. Hi ha, per sort, debat, idees diferents, de gent nova o de gent que ha canviat d'idea durant aquests vint anys. Però no hi ha consens. I menys que n'hi haurà si continua dient disbarats que provoquen els demòcrates i tiren llenya al foc dels violents. ■

“Callar hauria estat la millor recepta perquè les ferides no empitjoraren, i en canvi va optar per la pitjor solució: omplir-se la boca de disbarats, que no resolen res al País Basc.”